

ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2009

Фондация за реформа
в местното самоуправление

- » Диалог
- » Обучение
- » Информация
- » Подкрепа
- » Побратимяване
- » Устойчивост

НЕЗАВИСИМ ПРОФЕСИОНАЛЕН РЕСУРСЕН ЦЕНТЪР,
ПОДКРЕПЯЩ МЕСТНАТА ДЕМОКРАЦИЯ

Изпълнителен директор:
Гинка Капитанова,
gkapitanova@flgr.bg

Финансов директор:
Здравко Сечков

Програмен директор:
Веселина Комитска

Екипът

ЕКИП “ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПАРТНЬОРСТВА И ОБУЧИТЕЛНИ ПРОГРАМИ”

Веселина Комитска
програмен директор
координатор програма LOGIN
vkomitska@flgr.bg

Марина Димова
програмен координатор
mdimova@flgr.bg

Николета Ефремова
ръководител екип „Обучителни
програми“
nefremova@flgr.bg

Росица Райчева
специалист „Информация и издания, връзки с
медиите“, координатор програма „Подобряване на
социалната среда“
rraycheva@flgr.bg

Ралица Вълкова
програмен координатор
rvalkova@flgr.bg

ЕКИП “ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ”

Тодор Младенов
ръководител екип „Финансиращи
програми“
tmladenov@flgr.bg

Андрей Горанов
специалист „Финансиращи
програми“
agoranov@flgr.bg

Василка Сирачевска
програмен координатор
vsirachevska@flgr.bg

Ирена Бонева
програмен координатор
iboneva@flgr.bg

ЕКИП “МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО”

Антоанета Матеева
ръководител екип „Техническо обратимяване“
amateeva@flgr.bg

Невена Младенова
координатор проект „Местно икономическо развитие“
nkaneva@flgr.bg

Дилияна Кундева
специалист „Местно икономическо развитие“
dkunddeva@flgr.bg

Надежда Самсарова
програмен сътрудник
координатор програма „Иновационни практики“
nsamsarova@flgr.bg

ЕКИП “ФИНАНСОВО-АДМИНИСТРАТИВЕН”

Здравко Сечков
финансов директор
zsechkov@flgr.bg

Елена Паскаleva
главен счетоводител
epaskaleva@flgr.bg

Демир Деянов
офис мениджър
ddeyanov@flgr.bg

Елвира Колева
касиер-счетоводител
ekoleva@flgr.bg

Росица Петрова
касиер-счетоводител
rpetrova@flgr.bg

Камелия Борисова
технически сътрудник

Йосиф Ставрев
технически сътрудник и
шофиор

ЗА КОНТАКТИ

ФРМС
ж.к. „Младост 1“
ул. „Йерусалим“ бл. 51
Бизнес-сграда, офис 2
гр. София 1784
тел.: (02) 976 89 89
факс: (02) 976 89 30

е-поща: flgr@flgr.bg
уеб-страница: www.flgr.bg

Съкли партньори и читатели,

С това издание отчитаме работата на Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС) за периода януари – декември 2005 г. Учредена от група кметове през 1995 г., Фондацията успешно се утвърди и работи като независим професионален ресурсен център, подкрепящ местната демократия.

През изминалата 2005 г. ФРМС съсредоточи усилията си върху подпомагане на интегрираното местно развитие и активно се включи в процеса на разработване на планови документи и оперативни програми за периода 2007 – 2013 г. с оглед бъдещото членство на България в Европейския съюз, подкрепи и разработването на общинските планове за развитие.

Над 700 души от цялата страна преминаха през различните форми на обучения на ФРМС през 2005 г. ФРМС разшири мрежата си от международни партньори в областта на обучението на възрастните чрез работата си по два проекта по програма Грюндиг 1 на ЕС в консорциум с партньори от ЕС.

През 2005 г. ФРМС издаде 16 печатни издания, 50 електронни седмичника и 12 англоезични електронни месечници, реализира 11 предавания по програма „Хоризонт“ на БНР в месечната рубрика „Общински радиофорум“, повиши 6 пъти броя на уникалните посещения на уеб-сайта си www.flgr.bg, обогати с 267 заглавия онлайн библиотеката си и със 177 практики онлайн базата си „Иновационни практики на българските общини“. ФРМС за четвърти пореден път отличи победител в Националния конкурс на ФРМС „Община новатор“, получи широко медийно отразяване на инициативите си, включи се в Комуникационната стратегия за ЕС с експертни разработки.

И през изминалата година ФРМС подкрепи проекти на български регионални асоциации на общини и професионални асоциации на общински служители; предостави консултантска и методическа помощ на български общини за работа в областите е-Управление и интегрирани административни услуги; подпомогна разработването, мониторинга и оценката на реализацията на над 120 проекта в 24 общини (в рамките на програма „Обществен форум“ на ШАРС); като част от консорциум на български НПО реализира проекта „Стратегия за укрепване на устойчивостта на неправителствения сектор в България“, финансиран от Трист за гражданско общество в Централна и Източна Европа; подкрепи реализацията на 23 проекта на местни НПО в рамките на Програма за подобряване на социалната среда, финансирана от Фондация „Чарлз Стюарт Мот“.

През 2005 г. ФРМС разшири подкрепата си за местните власти за увеличаване на ефекта от международните технически партньорства и мултилициране на добри управлensки практики и модели, инициира поддържането на широк диалог с националните агенции и институции, продължи да участва в национални и международни мрежи и да споделя опит със своите партньори.

Доказаният професионализъм на служителите на Фондацията я превръща в желан партньор на организации и институции, работещи в областта на местното развитие и местното самоуправление.

11-годишният опит на ФРМС спомага за непрекъснатото надграждане и обогатяване на спектъра услуги, които предоставяме на своите партньори и колеги. Както през 2005-а, така и занапред ФРМС ще разчита за реализация на стратегическите си цели на екипността, работата в мрежа, овладяването на нови знания и въвеждането на новаторски практики.

НАШИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ:

1. Стимулираме диалог и постигане на обществен консенсус за ефективна политика и съвместни инициативи между местни, регионални и централна власт и техните гражданска партньори ... стр. 2

2. Предоставяме Възможности за професионално развитие и консултации на местните власти и техните гражданска партньори с цел по-добро управление ... стр. 4

3. Осигуряваме необходимата и актуална информация на различни потребители посредством подходящи технологии ... стр. 6

4. Повишаваме своя капацитет да подкрепяме реализацията на проекти на общини и неправителствени организации ... стр. 8

5. Подпомагаме местните власти в създаването на международни партньорства, базирани на професионалните им интереси ... стр. 10

6. Осигуряваме своята устойчивост като организация с идеална цел ... стр. 12

Гинка Капитанова,
изпълнителен директор

През изминалата 2005 г. ФРМС създади усилията си върху подпомагане на интегрираното местно развитие и активно се включи в процеса на разработване на планови документи и оперативни програми 2007 – 2013 г. с оглед бъдещото членство на България в Европейския съюз. ФРМС подкрепи процеса на разработване на общински планове за развитие чрез предоставяне на консултантска помощ на 13 български общини. Представители на екипа на Фондацията допринесоха за разработването и обсъждането на няколко Оперативни програми, както и за организацията, съвместно с Министерството на регионалното развитие и благоустройството, на серия работни срещи за обсъждане проекта на Националната оперативна програма „Регионално развитие“.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1

Диалог

През първото полугодие на 2005 г. Фондацията за реформа в местното самоуправление подпомогна чрез техническа и консултантска помощ процеса на разработване на Общинските планове за развитие (ОПР) на 13 общини в България: **Гурково, Долна баня, Ихтиман, Калояново, Кнежа, Лъсковец, Мизия, Панагюрище, Раковски, Смядово, Тутракан, Хисаря, Ябланица**. Екип от специалисти в областа на регионалното развитие и стратегическото планиране работиха в тези общини и подпомогнаха цялостния процес на разработване на ОПР, следвайки Методическите указания за разработване на ОПР, прилагайки принципа на планиране чрез широко участие на заинтересованите страни на местно ниво.

ФРМС бе активен участник в процеса на разработване и обсъждане на Оперативните програми 2007 – 2013 г. Представители на ФРМС участваха в Работна група по създаване на Националната оперативна програма „Регионално развитие“ към Министерството на регионалното развитие и благоустройството; Работна група за разработване на Оперативна програма „Административен капацитет“ към Министерството на държавната администрация и административната реформа и Работна група за създаване на Националния стратегически план за развитие на селските райони към Министерство на земеделието и горите.

В контекста на подготовката на Оперативните програми 2007 – 2013 г. и тяхното широко обсъждане със социално-икономическите партньори на местно и регионално ниво, ФРМС проведе серия работни срещи - съвместна инициатива с Министерството на регионалното развитие и благоустройството - на които

се обсъди проектът на Националната оперативна програма „Регионално развитие“, приоритет 4 „**Интегриране и подпомагане на инициативи за регионално и местно развитие**“. Препоръките и коментарите на представителите на общините и членовете на Областни съвети за развитие са взети предвид в процеса на финализиране на Националната оперативна програма.

ФРМС участва като съорганизатор в провеждането на първата национална конференция на председателите на общински съвети в Република България на тема „**Подготовка, финансово осигуряване и приемане на общинските планове за развитие**“ в гр. Хисар през месец януари 2005 г.

В изпълнение на проект по Коммуникационната стратегия за присъединяване на България към Европейския съюз ФРМС разработи изследване на тема „**Подготовката на местно и регионално ниво за членството на България в Европейския съюз. Предприсъединителни програми и Структурни фондове**“. Изследването представи съществуващите предизвикателства пред общините с оглед близкото присъединяване на страната ни към Европейския съюз (ЕС) в областта на хармонизация на правото на Общността в местното законодателство, изграждане на административен капацитет и повишаване на разбирането относно важността и ролята на местните и областните администрации в процеса на присъединяване към ЕС.

През октомври 2005 г. ФРМС разработи

Концепцията за създаване и функциониране на Национална мрежа за развитие на селските райони в България съгласно задание на Министерството на земеделието и горите. Процесът на обществено консултиране на проекта на Концепцията включи използването на механизъм за широко участие на заинтересованите страни посредством Интернет-форум, над 15 национални и регионални семинара, радиопредаване, публикации на ФРМС, въпросници сред повече от 170 организации, общини и институции в страната. Направените коментари и допълнения към проекто-концепцията бяха анализирани и препоръките - взети предвид.

ФРМС изготви изследване за **прилагането на принципа на партньорство в местното и регионално развитие в България** по задание на Програмата за развитие на ООН. Разработката предлага анализ на партньорствата между общини, неправителствени организации и бизнес, междуобщинското сътрудничество и подпомагането на малките общини в страната в планирането на регионал-

ното развитие и разработката на проекти и представя добри практики в посочените области. Изводите от изследването бяха представени и дискутирани на кръгла маса на тема: „Партньорствата в планирането и усвояването на средствата от Структурните фондове на ЕС за регионално развитие. Изводи от практиката на страните членки на ЕС“, организирана от ПРООН и МРРБ през октомври 2005 г.

От името на Националната асоциация на действащите председатели на Общински съвети в Република България искам да изразя най-искрена благодарност за партньорството при организирането и провеждането на първата национална конференция на председателите на общински съвети в Република България на тема „Подготовка, финансово осигуряване и приемане на общинските планове за развитие“. Оказаното от Вас съдействие и експертна подкрепа са позитивен знак за способността на правителствения и неправителствения сектор у нас за взаимодействие и взаимна подкрепа при вземането от страна на Общинските съвети на най-важното стратегическо решение за настоящия мандат - приемането на седемгодишните общински планове за развитие. Вярвам, че ползотворното ни сътрудничество ще продължи да се развива и в бъдеще като гарант за осигуряването на адекватни на проблемите на местната власт решения и практики.

**доц. д-р Андрей Захарев,
председател на УС на НАДПОС - РБ**

Моля да приемете моята искрена благодарност за оказаната ни безрезервна помощ, с което се улесни и насочи в правилна посока работата на общинския екип при разработването на Общинския план за развитие. Разчитаме на подобно бъдещо взаимно и ползотворно сътрудничество.

**инж. Вълко Макавеев,
кмет на Община Хисаря**

Искрено Ви благодаря за оказаната помощ при изготвянето на ОПР 2007 - 2013 г. Подписаният съвместен меморандум ни осигури изработването на стратегически документ, отразяващ потребността на жителите от общината за промени и устойчивост в седемгодишния планов период.

Иван Даков, кмет на Община Мизия

Над 700 души от цялата страна са преминали през различните форми на обучение на ФРМС през 2005 г., обучени са и нови 12 обучители. ФРМС разшири мрежата си от международни партньори в областа на обучението на възрастните чрез работата си по сва проекта по програма Грюндиг 1 на ЕС в консорциум с партньори от ЕС. Бе подписан Меморандум за разбирателство с Центъра на обединените нации за професионализъм в публичните услуги (UNTC), Солун, Гърция.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2

Обучения

Над **200 души** участваха в организираните в началото на 2005 г. обучения за „**Разработване на общински планове за развитие**“. Обучението бяха организирани в шест града на страната (Монтана, Благоевград, Ловеч, Пловдив, Варна, Сливен). Основната им цел беше да бъдат в помощ на общинските специалисти, ангажирани с разработването на общинските планове за развитие. И през 2005 г. продължи провеждането на обучителния семинар „**Работа в екип**“. Обучението се провежда за цели общински екипи и през него преминаха 9 общини (Сапарева баня, Пазарджик, Кричим, Долна баня, Костенец, Сливен, Малко Търново, Сандански, Кнежа) или общо 180 общински служители се запознаха с правилата за работа и характеристики на ефективно работещ екип; общуване и изграждане на доверие в екипите; разрешаване на междуличностни и междуекипни конфликти; лидерство и основни управленски и организационни умения на ръководителя; разлики между екип и административна група и др.

Предвид предстоящото членство на страната в ЕС, ФРМС подготви и проведе две пилотни обучения на тема: „**Подготовка на общините за ефективно усвояване на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС**“. Деветдесет представители на общински администрации и общински съвети от областите Смолян и Благоевград присъстваха на двета семинара.

Екипът от външни эксперти на ФРМС беше попълнен с **12 нови лектори**, които преминаха квалификационен курс „Обучение на обучаващи“. Подгответните вече преподаватели ще участват в обучението и семинарите, организирани от Центъра за обучение към ФРМС.

Продължи провеждането на **курсове за следдипломна квалификация**, организирани съвместно от Центъра за обучение и квалификация към ФРМС и СУ „Св. Климент Охридски“. През 2005 г. предложихме темите: „Управление на човешките ресурси“, „Протокол и етикет“, „Връзки с обществеността“, „Стратегическо планира-

не“, „Административен мениджмънт“, „Мениджмънт на ученето през целия живот“, „Разработване и управление на проекти по програми на ЕС“. **Общо 139 участници** преминаха успешно курсовете и получиха удостоверение за специализация от Софийския университет.

Представители на Националната асоциация на кметствата в Република България преминаха обучение „**Подготовка на проекти**“. Бяха им представени основни насоки, касаещи процеса на разработване на проектни идеи и предложения. Фокусът на дискусиите бе насочен към проблемите, свързани с различни подходи на идентифициране на проектна идея; определяне на ключовите заинтересовани страни; основни компоненти на проектното предложение, особеностите във формуляра за кандидатстване, логическата матрица и бюджет на проектната идея.

ФРМС проведе дългосрочно обучение за разработване на проекти за екипите на центровете (40 на брой) по програма JOBS (проект „Заетост чрез подкрепа на бизнеса“ - JOBS), осъществяван от Министерството на труда и социалната политика с подкрепата на Програмата за развитие на ООН). Обучението се проведе в три модула: въвеждащ модул за Европейския съюз; четиридневен практикум за подготовка и оценка на проекти; и заключителен двудневен курс за управление на проект, мониторинг и отчитане. В резултат на проведените практикуми участниците разработиха 22 проекта. 85 специалисти от местните бизнес организации преминаха тест и получиха сертификат от Центъра за обучение на ФРМС.

ФРМС и през 2005-а продължи работата си по Проект **ILME** („**Приложение на принципите на управлението на ученето**

през целия живот в различни обучителни организации), финансиран по програма „Сократ“, Грюндиг 1 на ЕС. Бе разработен петдневен учебен модул на тема „Мениджмънт на ученето през целия живот в образователни и обучителни институции“. Курсът е пред назначен за мениджъри в сферата на обучението през целия живот. Проектът се осъществява в партньорство с още пет страни: Естония, Великобритания, Италия, Холандия, Германия.

Вторият проект по програма Грюндиг 1 ALAVA „Обучението на възрастните - добавена стойност към работата на неправителствените организации, изградени на основата на местните общности“, по който работи ФРМС през 2005 г., има основна цел да подпомогне укрепването на неправителствени организации в малки общини и превръщането им в центрове за обучение. В рамките на проекта бе извършено проучване на местните нужди на българските участници и бяха подгответи модули за обучение по темите: подготовка за работа, лично развитие, разработка на проекти и развитие на местните общности. Предстои провеждането на самите обучения в 5 български общини. В проекта ФРМС участва като партньор с още 6 организации от Германия, България, Обединеното кралство, Полша, Румъния и Швейцария.

През 2005 г. ФРМС предаде опита на България на представители на местните власти от евразийския регион. През февруари 2005 г. ФРМС проведе обучение „Укрепване капацитета на общинските съвети“ за 8 представители на общински съвети и членове на Асоциацията на общинските съветници от Армения. Обучението акцентира върху споделянето на добри практики, свързани с ролята и отговорностите на общинските съвети, отношенията с кмета и общинската администрация, поддържане на връзка с гражданите, правилници за организацията на дейността на общинския съвет, процеса на вземане на решения, гражданско участие и публични обсъждания.

През месец юни 2005 г. Съветът на Европа, Urban Institute - Грузия и ФРМС организираха програма за запознаване с българския опит на тема „**Административно-териториална реформа**“ за официална делегация на грузинското правителство, която работи по въпросите на децентрализацията на Грузия и административно-териториалната реформа на страната.

И през 2005 г. ФРМС продължи да запознава в работен порядък представителите на българските местни власти с достиженията на местните власти в Европа по ключови теми. През месец юни ФРМС, съвместно с World Learning, организира учебно пътуване в Чешката република на тема: „**Запазване и разрастване на бизнеса; Привличане на нови инвестиции в общините**“. Участниците в обучението имаха възможност да се запознят с чешкия опит в привличането на инвестиции, като особен акцент беше поставен върху подготовката и изграждането на индустриални паркове. Бяха проучени примери на обществено-частни партньорства, за създаване на кълъстри и др.

През декември 2005 г. ФРМС подписа **Меморандум за разбиratелство** с Центъра на обединените нации за професионализъм в публичните услуги (UNTC), Солун, Гърция. Центърът е създаден през 2000 г. и основната му цел е да подпомага реформите в публичната сфера в страните от Централна, Източна и Югоизточна Европа. UNTС е учреден под ръководството на Департамента по икономически и социални дейности към ООН (UNDESA) и е част от мрежата регионални центрове по публична администрация на ООН (UNPAN). ФРМС и UNTС ще работят заедно ще осъществяват проекти в следните направления: Повишаване професионализма в публичната сфера и качеството на услугите; Популяризиране ефективността и прозрачността на публичната администрация; Подпомагане диалога между публичната администрация, бизнеса и граждansкия сектор; и Изграждането на регионална мрежа за обмен на информация.

Наскоро учреденото ни НПО „Гражданско общество“ спечели първото си финансиране по програмата за малки грантове на Фондация Лале. За нас това е един госта успешен старт, тъй като това е първият проект, който подготвяме. Изказвам своята сърдечна благодарност за обучението Ви „Разработване и управление на проекти“. От години ходя по всякакви обучения в тази област, но само това ми дава базови знания и благодарение на тях ние успяхме да стартираме дейностите си. Имате страхотен екип. Продължавайте да подпомагате развитието на гражданско общество!

Кремена Славчева, гр. Елена

През 2005 г. ФРМС издае 16 печатни издания, 50 електронни седмичника и 12 англоезични електронни месечника, реализира 11 предавания по програма „Хоризонт“ на БНР в месечната рубрика „Общински радиофорум“, повиши 6 пъти броя на уникалните посещения на уеб-сайта си www.flgr.bg, обогати с 267 заглавия онлайн библиотеката си, мотивира общинските специалисти да споделят нови 177 иновационни практики, за четвърти пореден път отличи победител в Националния конкурс на ФРМС „Община новатор“, привлече за свои медийни партньори уважавани национални Вестници и седмичници, както и корпоративни партньори към дейностите си, получи широко медийно отражение на инициативите си, включи се в Комуникационната стратегия за ЕС с експертни разработки.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ З Информационен обмен

Месечният информационен бюлтенин „Реформата в местното самоуправление“ и през 2005 г. коментира най-горещите за местните власти в страната въпроси – предизвикателствата пред българските общини при присъединяването на страната към ЕС, както и споделяне на опит от страна на представители на местните власти от старите (Швеция, Португалия) и от новите (Литва, Унгария) страни членки по отношение на работата на местните власти като част от европейското семейство на местното самоуправление. Априлският брой на изданието бе изцяло посветен на десетата годишнина от създаването на ФРМС, като бяха припомнени ключови моменти в работата на организацията, бяха потърсени и мнения на наши приятели и партньори за пътя, извървян от ФРМС, и вижданията за бъдещето на Фондацията.

Всички издания на ФРМС намират своето място в електронен вариант и на страницата на Фондацията.

ФРМС събра и разпространи онлайн през 2005 г. нови 177 иновационни практики на общини и техни гражданска партньори, проведе и два тематични конкурса за иновационни практики по темите: „ЕвроИнтеграция: предоставяне на информация и реализиране на успешни европейски проекти“ и „Междубщинско сътрудничество и обществено-частни партньорства“. Най-интересните практики от двата конкурса бяха разпространени в два тематични свитъка „Иновационни практики“.

Най-интересните за чуждестранния читател статии от бюлтена бяха включени в два англоезични дайджеста.

44-те броя (и 6 летни кратки варианта) на **електронния седмичник** затвърдиха позицията на ФРМС като организация, предоставяща най-богата и навременна

информация за местните власти и гражданска сектор в страната.

В 12 броя на англоезичния **електронен месечник e-Brief** ФРМС представи в лаконичен вид интересни моменти от работата си през 2005 г. на чуждестранните партньори и донори на ФРМС.

И през 2005 г. ФРМС съвместно с Българското национално радио реализира 11 издания от поредицата „**Общински радиофорум**“ с участието на кметове,

общински експерти и представители на НПО като събеседници в студиото. Сред разглежданите теми бяха проблемите на малките общини, децентрализацията на социални услуги, общинските планове за развитие, опазването на паметниците на културата, националната мрежа за развитие на селските райони в България и др. Във връзка с опустошителните наводнения

и изграждане на механизми за превенция в най-тежко засегнатите райони от наводненията в България през лятото на 2005 г. <http://www.floodaid-bulgaria.org>. Фондацията предостави по един компютър на отделите „Евроинтеграция и подготовка на проекти“ на малки, пострадали от пороите и обявили бедствено положение общини Горна Малина, Ихтиман, Костенец, Мизия и

през лятото на 2005 г. ФРМС с още 6 български организации и компании инициира кампанията за набиране на средства за подпомагане на възстановителни дейности

Смядово с цел се оптимизира комуникацията им с държавната администрация и работата им при подготовка на проекти, които да ускорят възстановяването на щетите.

В сдружение ИНТЕРФИЛМАРТ, което работи в мрежа с 15 други организации, поне 50-ина човека (продуценти, режисьори, оператори, сценаристи, писатели, преводачи, музиканти, художници, актьори и др.) сме абонати на е-Седмичник, затова от името на всички благодаря, че на професионално ниво и своевременно ни:

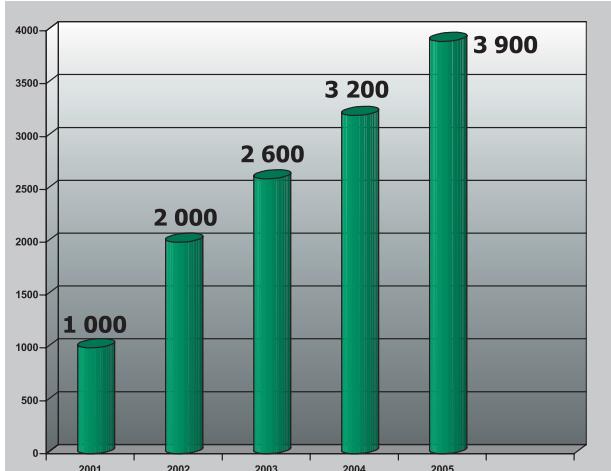
- информирате по широк кръг въпроси;
  - осигурявате преведени на български език документи, в това число и нормативни;
  - осигурявате достъп до информация за сесии и конкурси, благодарение на което през миналата година участвахме в редица конкурси и спечелихме три от тях;
  - получаваме информация за възможности за обучение, което е важно за младите автори и студентите, които членуват при нас.
- Но също така че илюстрирате какъв би бил резултатът от сътрудничеството между държавен сектор, НПО, общини и частен сектор.

Николай Йотов, Сдружение ИНТЕРФИЛМАРТ, София, и ИНТЕРФИЛМАРТ - Клон Кърджали

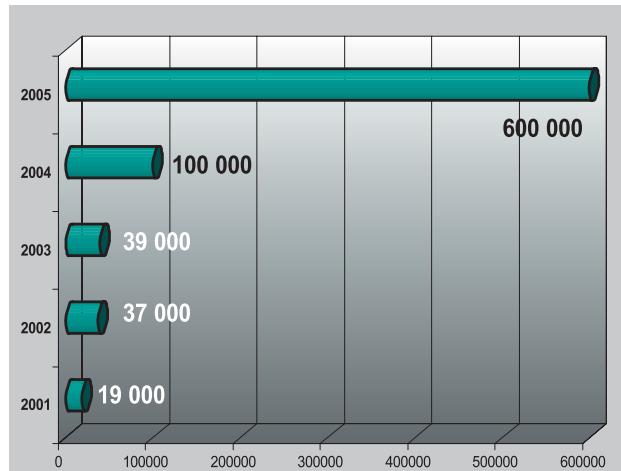
Тази огромна информационна база, която организацията ви е създала в полза на общини и НПО, а и на училища, културни институции и т.н., е изключително полезна база за успешна работа на инициативни хора. С благодарност към екипа ви за възможността да се получава такава подробна и всестранна информация.

Ст. Попова, Самоков

Абонати на електронния седмичник

www.flgr.bg - Брой уникални посещения

През 2005 г. ФРМС поддържи да подкрепя проекти на български регионални асоциации на общини, професионални асоциации на общински служители; подкрепи институционалното укрепване на Фондация за развитие „Читалища“; продължи да предоставя консултантска и методическа помощ на български общини за изграждане на общински центрове за услуги и информация; в качеството си на офис по проектите към програма „Обществен форум“ на ШАРС подпомогна разработването, мониторинга и оценката на реализацията на над 120 проекта в 24 общини; част е от консорциума, реализиращ проекта „Стратегия за укрепване на устойчивостта на неправителствения сектор в България“, финансиран от Трист за гражданско общество в Централна и Източна Европа; подкрепя реализациата на 23 проекта в рамките на Програма за подобряване на социалната среда, финансирана от Фондация „Чарлз Стюарт Мот“.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4

Подкрепа за проекти на общини и НПО

През 2005 г. ФРМС с финансовата помощ на ААМР продължи да подкрепя **проекти на български регионални асоциации на общини**. Проектите са на обща стойност над 1 500 000 лв. и са насочени към увеличаване прозрачността в местното самоуправление, подкрепа на инициативи, осигуряващи устойчиво развитие на съответния регион, както и осъществяване на съвместни междуобщински застъпнически кампании, целящи разрешаването на специфични проблеми в управлението на общините. Партньори на ФРМС са 8 регионални асоциации на общини: РСО „Тракия“, Асоциация на българските черноморски общини, Асоциация на дунавските общини „Дунав“, РСО „Марица“, Асоциация на родопските общини, Сдружение на югозападните общини, РСО „Янтра“ и РСО „Централна Стара планина“, в които членуват над 76% от общините в България. В резултат асоциациите предоставят по-качествени и разнообразни услуги на членовете си, увеличено е портфолиото от платени услуги за членовете и е подобрен капацитетът за подготовка на проекти по европейски програми. Активизираха се партньорските отношения между регионалните асоциации и се породиха много идеи за съвместни инициативи.

През 2005 г. ФРМС обяви два кръга на Фонда за подкрепа на инициативи на **профессионални асоциации на общински служители**. Основната цел на Фонда, реализиращ се с финансовата подкрепа на ААМР, бе повишаване капацитета на местните власти чрез проекти, водещи до по-голяма прозрачност в работата на общинските администрации, намаляване на пречките пред бизнеса на общинско равнище, подобряване на местната нормативна уредба, както и повишаване капацитета на общинските експерти. В рамките на Фонда бяха подкрепени инициативи на Национална асоциация на

секретарите на общини в РБ, Национална асоциация „Правна инициатива за местно самоуправление“ и Асоциация на специалистите по комуникации в общините.

През 2005 г. ФРМС подкрепи институционалното укрепване на **Фондация за развитие „Читалища“** – съвместна инициатива на ААМР и ПРООН – със 184 000 лв., като подкрепи работата по утвърждаване и разширяване на обществената роля и активното участие на читалищата в развитието на местните общности. В рамките на проекта бе подкрепена читалищната мрежа за развитие и обогатяването на порталния сайт <http://www.chitalishte.bg>.

Експерти от ФРМС, надграждайки дългогодишните усилия на Фондацията за осигуряване на е-Услуги в публичната сфера, стартираха в началото на 2005 г. пилотен проект „**Интегрирани административни услуги на местно ниво**“ в общините Тетевен и Габрово. Целта на проекта бе да се разшири кръгът от предоставяните услуги, като се включат и услуги, подлежащи на лицензионен режим. Създаден бе механизъм за официална комуникация в реално време и обмен на информация и документи между администрациите на Областна управа, Окръжен съд, Национална агенция по приходите, Регионален инспекторат по опазване на околната среда, Регионален инспекторат за опазване и контрол на общественото здраве. Проектът бе реализиран от ФРМС с финансовата подкрепа на ААМР. Официалното начало на работата на съвместната платформа бе в Тетевен на 25 май 2005 г. и бе почетено от президента на РБ Георги Първанов. Повече от 800 заявки за предоставяне на интегрирани услуги са подадени в Тетевен към края на годината.

На 5 октомври 2005 г. и в Община Габрово стартира обмяната на информация между държавни и общински институции в интерес на по-бързото обслужване на граждани и фирми, подобreno бе и информационното обслужване в ОЦУИГ – Габрово.

В края на 2005 г. ФРМС стартира два аналогични проекта в област Благоевград и Столична община.

В качеството си на офис по проектите към **програма „Обществен форум“** на Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество (ШАРС) през 2005 г. ФРМС подпо-

могна разработването, мониторинга и оценката на реализацията на **над 120 проекта в 24 общини**. В рамките на тази програма екипът на ФРМС ръководи управлението на финансова подкрепа за над 1 000 000 лв. Крайни ползватели на резултатите от работата са над 190 000 граждани. Сферите на реализация на проектите бяха: благоустройстване, обучение, развитие на туризма, културни паметници, младежки и социални дейности, подобряване административното обслужване, екология и спорт.

За първи път започна реализацията на форум подхода като елемент на проката демокрация и в сферата на управление на културно-историческото наследство и то - на регионално ниво. На 21 ноември 2005 г. министърът на културата проф. Стефан Данаилов и посланикът на Швейцария у нас Н. Пр. Рудолф Кнублаух подписаха споразумения за сътрудничество в областта на културно-историческото наследство. Споразуменията са между Националния фонд „Култура“ и ШАРС, както и общините в два пилотни района: първият обхваща общините Силистра, Тутракан и Алфатар, а вторият - Смолян и Златоград. Работата ще бъде посветена на превърщането на културно-историческото наследство във фактор за устойчиво развитие на регионите и ще продължи от ноември 2005 г. до края на 2006 г.

През 2005 г. ФРМС съвместно с ШАРС финансира проект на РСО „Централна Стара планина“ – Габрово за подобряване капацитета на старопланинските общини със 155 000 лева. В рамките на проекта бе доизграден и развит Центърът за информация и обслужване на гражданите в Габрово с акцент върху информационните и презентационните възможности.

Фондация „Карл Шьонфелд Брунер“ – Швейцария финансира чрез ФРМС проект за социална кухня в Търговище за над 27 000 евро. ФРМС осигури техническа подкрепа и осъществи мониторинг на извършваните дейности.

В консорциум с организациите Институт „Отворено общество“ – София, Фондация „Междуетническа инициатива за човешки права“, „БлуЛинк“ Информационна мрежа

и мрежата на клубовете „Отворено общество“ в България ФРМС реализира проект „**Стратегия за укрепване на устойчивостта на неправителствения сектор в България**“, финансиран от Трист за гражданско общество в Централна и Източна Европа. Проектът цели укрепване на капацитета на неправителствения сектор в България за по-ефективно участие в процеса на вземане на решения и застъпничество за оказване на влияние върху формирането на обществени политики на централно и местно ниво. От април до юли 2005 г. бе инициирано създаването на пет „фамилии“ (мрежи от неправителствени организации), като ФРМС организира работата на фамилия „Регионално и местно развитие“ по проекта. Бяха идентифицирани приоритетни области за съвместно действие с цел ефективно влияние и участие във формирането на обществени политики в тематичната област.

През 2005 г. екипът на ФРМС работи върху реализация на трета фаза на **Програма „Подобряване на социалната среда“**, финансирана от Фондация „Чарлз Стюарт Мот“, чиято основна цел е чрез работа в малки и средноголеми общини да усъвършенства моделите на общуване и да насърчи партньорства за подобряване на социалната среда между граждани и местна власт в България; да изгради възможности у местни гражданска групи за активно отстояване на своите позиции и решаване на проблеми чрез използване на местните ресурси. В 10 общини - **Бобов дол, Брацигово, Годеч, Ихтиман, Костенец, Кресна, Пещера, Сапарева баня, Сопот, Струмяни** – бяха създадени местни инициативни групи, бяха проведени обучения и бяха разработени проектни идеи в най-проблемните области от социалното ежедневие. След два тура за подбор на проекти бяха одобрени за реализация 23 проекта (10 от тях – в села с население 250 – 1000 жители), които ще бъдат финансиирани с 67 000 лева, а привлеченната от местни ресурси подкрепа е в размер на 37 000 лева. Реализацията на проектите ще продължи и през 2006 г., като областите, в които те решават проблеми, са: преодоляване на изолацията на малките населени места, равен достъп до информация и образование, работа с и за млади хора, интеграция на ромските деца в образователната система, подкрепа и интеграция на децата със специални нужди и др.

Благодарим на ФРМС за активното участие в кръглата маса „Силата на партньорството“, проведена през декември 2005 г. Надяваме се дългогодишното ни сътрудничество да бъде все така ползотворно и през следваща година.

Васил Панчаров, изпълнителен директор на Национална асоциация на секретарите на общини в Република България

Благодарение на Вашето съдействие успяхме да изградим значими за нашите съграждани обекти. Чрез програма „Форум“ гражданините имаха възможност активно да участват при вземане на важни за общината решения.

Кръстана Къртева, секретар, Община Антоново

През 2005 г. ФРМС разшири подкрепата си за местните власти за увеличаване на ефекта от международните технически партньорства и мултилициране на добри управленски практики и модели, инициира поддържането на поширок диалог с националните агенции и институции, продължи да участва в национални и международни треки и да споделя опит със своите партньори.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5

Междunaродни партньорства

Преобладаващата част от дейността на екип „Междunaродни партньорства“ на ФРМС през 2005 г. беше насочена към осъществяването на пета фаза на Програмата за техническо побратимяване между български и американски общини/Програма „Сити линкс“, която ФРМС изпълнява в партньорство с Междunaродната асоциация на градските управи (МАГУ) и се финансира от Американската агенция за междуна-

родно развитие. Обмяната на опит и ноухау и подкрепата за повишаване капацитета на българските общини беше насочена към областите: местно икономическо развитие, управление на инфраструктурата и екология. В подкрепа на изпълнението и мултилицирането на проектите ФРМС и МАГУ предоставиха на общините финансови средства в размер на 22 000 лева, използвани за разработване и публикуване на маркетингови и информационни материали, закупуване на оборудване, контейнери за смет, лазерни термометри за асфалт, километрични бетонови стълбчета и др.

С осъществяването на проект „**Местно икономическо развитие и маркетинг на българските общини**“ Фондацията за реформа в местното самоуправление се утвърди като основен партньор на общините за прилагане на съвременни концепции и промяна в подходите в областта на икономическото развитие на местно ниво. Обмяната на чуждестранен опит и знания и подпомагане на усилията на общините за подобряване на бизнес климата бяха насочени главно (но не единствено) към общините, участнички в Партньорството за местно икономическо развитие, създадено по инициатива на ФРМС. През 2005 г. Партньорството за местно икономическо развитие се разрасна, като обедини 29 общини.

Фондацията насырчаваше активно общи-

ните за прилагане на професионален подход в областта на местното икономическо развитие и в резултат бяха създадени 13 самостоятелни отдела, а в останалите 16 членки на партньорството бяха определени специалисти по икономическо развитие.

54 общински специалисти участваха в практически ориентирано обучение по местно икономическо развитие, водено основно от американските специалисти от общините, партньори на ФРМС по Програма „Сити Линкс“. Обучителните семинари се допълваха от стажове в американски общини и обучителни пътувания в Европа по актуални въпроси от областта на икономическото развитие.

Проведоха се дискусационни срещи, конференции и семинари на национално ниво по проблемите на икономическото развитие. Сред тях най-значим бе **Инвестиционният форум**, който ФРМС проведе съвместно с Междunaроден панаир - Пловдив през май 2005 г.

Успоредно с обучението на специалистите по местно икономическо развитие ФРМС разшири подкрепата си за общини, които работят за покриване на критериите за „**Община, готова за бизнес развитие**“. До края на ноември 2005 г. общо 20 общини бяха сертифицирани като „Готови за бизнес развитие“, от тях: 10 нови, 10 общини с подновен сертификат, от които 4 доказаха, че работят по критериите за „Община, готова за бизнес развитие с отличие“. С четирите общини, сертифицирани като „Готови за бизнес развитие с отличие“ - Силистра, Добрич, Габрово и Хасково - бяха подписани финансови споразумения за отпускане на безвъзмездно финансиране общо за 50 000 лв. за инфраструктурни подобрения в индустриални зони.

Успоредно с подготовката за сертифициране на общините бе оказана техническа помощ за разработване на планове за икономическо развитие, на общински програми за разширяване и запазване на бизнеса, за

разработване и маркетинг на индустритни паркове, за преустройство на сгради и терени, за създаване на Консултативни съвети по местно икономическо развитие към общините (до момента са създадени 8), за разработване на маркетингови материали. В резултат на прилагането на новите подходи и практики в общините от партньорството за местно икономическо развитие бяха разкрити повече от 1500 работни места.

ФРМС спомогна за превръщането на маркетинга в системна и целенасочена дейност на общините от партньорството. Те осъвремениха, подобриха и разнообразиха по

вид маркетинговите си материали. ФРМС подобри дизайна на общата маркетингова уеб-страница www.invest.bg и съдейства общо на 27 общини да поддържат свои под-страници към нея. Опътът, който натрупаха екипът на ФРМС и специалистите от общините, им позволи да прилагат по-успешно различни маркетингови инструменти за привличане на бизнес. След първите успешни участия на международни панаира с общ щанд, през 2005 г. бе реализирано участие в Международния панаир във Варшава, в двете издания на Международен панаир - Пловдив, представяне пред италианската търговска мисия в България, в международни конференции, организирани в България и чужбина. Увеличи се праяката реклама в специализирани медии, разпространяването на печатни материали за партньорството, участие в радиодискусии и т.н. В резултат на засиления маркетинг беше разширена базата данни за инвеститорски запитвания и контакти – понастоящем тя съдържа контактна информация за 150 фирми. Бяха обработени 20 инвеститорски запитвания, 5 чуждестранни фирми бяха привлечени да инвестираят в България.

През 2005 г. продължи **мултилицирането на ефективни управленички модели и практики за управление на инфраструктурата и в сферата на екологията**, заимствани от опита на американските общини по линия на Програма „Техническо побратимяване“/„Сити Линкс“. Акцентът беше поставен върху осигуряването на по-широк достъп и подкрепа на общините за мулти-

лицирането на успешни проекти в тези две области, разработени в предишни фази на Програмата.

ФРМС насърчи и подпомогна финансово българските общини, чиито специалисти са участвали в първоначалното разработване на проектите, да споделят опита си и да оказват техническа помощ на колегите си от други общини за мултилицирането им. В резултат още 3 български общини – Тунджа, Петрич и Свищов – разработиха финансов план за управление и поддръжка на уличната и общинска пътна мрежа, прилагайки модела на град Голдън Колорадо, САЩ, който беше адаптиран и вече работи успешно във Велико Търново и Пловдив. Мултилицирането на проекта ще продължи в нови 6 общини през 2006 г.

Мултилицирането на проектите за въвеждане на програма за компостиране в селските райони се осъществява съвместно от ФРМС и Асоциацията на еколоците в България (АСЕКОБ). 5 общини – Марица, Стралджа, Сливен, Тополовград и Панагюрище – започнаха да въвеждат разширена програма за компостиране в селските райони. След като мултилицираха проекта за създава-

не на пилотна програма, изградиха 8 нови площиадки за компостиране и се убедиха в значението на програмата за комплексно решаване на въпросите за управление на отпадъците. Мултилицирането на проекта ще продължи през 2006 година и в други 5 български общини.

През 2005 г. ФРМС продължи да разпространява информация за международните партньорства чрез уеб-сайта, ежеседмично електронно издание и месечния си бюлетин.

Участието в международни мрежи беше важна част от работата на екипа. ФРМС стана член на новосъздадената Асоциация за икономическо развитие по линията на Европейски коридор № 8 и беше избрана за участие в управителния съвет на Асоциацията заедно със Столична община и консорциум ФЛАГ - Апекс.

В обучението по местно икономическо развитие (МИР) най-много ми допадна възможността да уча от опитни практици, които с голямо желание споделяха с нас своя опит. Обучението ми помогна да развия уменията си, научих се как по най-добрия начин да представям потенциала на общината. Високо оценявам възможността за обмяна на добри практики с колегите от цялата страна.

Цветина Захарлиева, главен специалист МИР, Община Карлово

Сертификатът „Община, готова за бизнес развитие“ е признание за Община Казанлък и за самата мен за успешно свършената работа.“

Нина Йорданова, специалист МИР, Община Казанлък

ФРМС осигурява своята устойчивост чрез постоянно усъвършенстване на професионалните умения на своя екип, разнообразяване на финансовата подкрепа, търсене на нови международни партньорства и увеличаване дела на платените услуги.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 6 Устойчивост

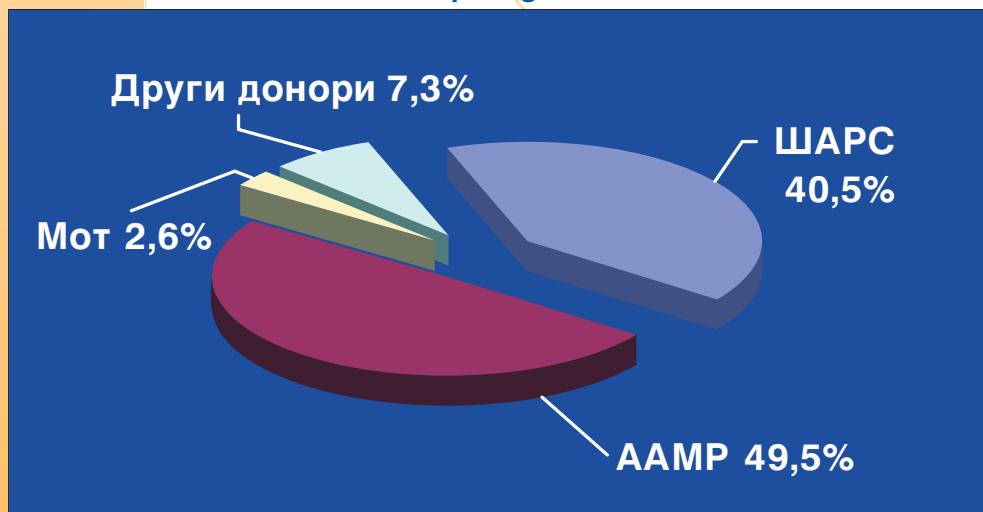
Програмите и дейностите на ФРМС през 2005 г. бяха реализирани основно благодарение на подкрепата на Американска агенция за международно развитие (AAMP), Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество (ШАРС), Фондация „Чарлз Стюарт Мот“, Институт „Отворено общество“ – Будапеща.

76,4 % от разходваните от ФРМС средства през изминалата година са за програмни цели. Основен дял от програмните разходи на ФРМС (74%) представляват средствата, предоставени като директни грантове за проекти на български общини и нестопански организации. 25% от тях са усвоени за дейности и инициативи на регионални асоциации на общини, 3% - за проекти на професионални асоциации на общински служители, 40% - за проекти на НПО и 32% - за проекти и дейности на общини.

През 2005 г. ФРМС работи и по проекти, финансирали по програма Сократ - Грюндиг 1 на ЕС, програма МАТРА на Министерство на външните работи на Кралство Холандия, фондация „Д-р Карл Шонфелд - Брунер“, Търст за гражданско общество в ЦИЕ и др.

От 1 май 2005 г. ФРМС с финансовата подкрепа на AAMP стартира новата си инициатива, насочена към подкрепа на реализацията на проекти в общините - револвиращ нисколихвен заемен фонд. Главната цел на фонда е решаване на приоритетни за местните общности проблеми в сферата на проектиране и изграждане на публична инфраструктура и подобряване на административното обслужване. През 2005 г. година бяха подписани споразумения за финансиране с три общини.

Приходи

Разходи

Управителният съвет на ФРМС изпълнява активна роля във формирането на управленската политика на Фондацията, а неговите членове – доказани професионалисти – допринасяха с експертните си познания и опит за ефективното изпълнение на програмите на ФРМС.

Екипът на Фондацията е добре информиран, компетентен и отзивчив. Състои се от 21 служители, които работиха заедно с общинските специалисти по конкретни

програми и общински проекти, провеждаха посещения по места и срещи в офиса на ФРМС, участваха в семинари и форуми, където придобиха ценен опит в своята област на работа и представиха успешни практики. През 2005 г. бяха надградени уменията им чрез обучения за работа в екип и организационно развитие в контекста на присъединяването на България към ЕС и новите предизвикателства, свързани с прилагането на Структурните фондове на ЕС.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ НА ФРМС

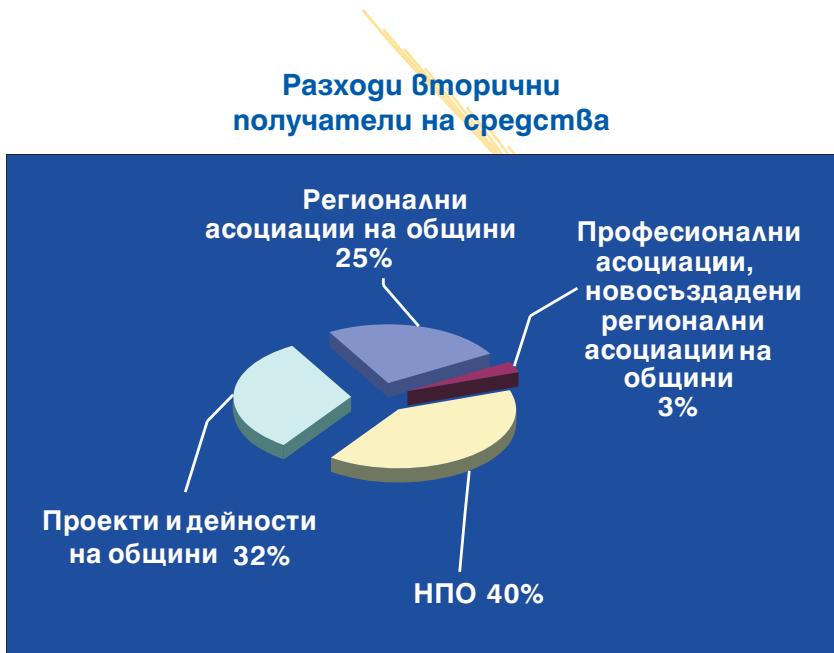
ЛЪЧЕЗАР РОСЕНОВ
председател на Управителния съвет,
общински съветник в ОбС - град Добрич,
кмет на Община град Добрич
(1995 - 2003 г.)

ГИНКА КАПИТАНОВА
член на УС и изпълнителен директор,
кмет на Община Златоград
(1991 - 1995 г.)

ДЕНИ КАМЕНОВ
заместник председател на УС,
кмет на Община Видин (1991 - 1995 г.)

ЕМИЛИЯ ПАНАЙОТОВА
член на УС, старши асистент,
Юридически факултет,
СУ „Св. Климент Охридски“

РУМЕН ДРАГАНОВ
член на УС,
менеджър в сферата на туризма

ЗА КОНТАКТИ:

ФРМС
ж.к. "Младост 1"
ул. "Йерусалим" бл. 51
Бизнес-сграда, офис 2
гр. София 1784
тел.: (02) 976 89 89
факс: (02) 976 89 30

е-поща: flgr@flgr.bg
уеб-страница: www.flgr.bg

**Отворени сме за партньорства в реализирането на програми,
съответстващи на нашите стратегически цели!**

The screenshot shows the homepage of the ФРМС website. The main content area features several news items with small images and text snippets. A sidebar on the right contains a poll titled "Как и как ще бъде приета България в ЕС според вас?" with five options. At the bottom of the sidebar, there is a section for "Results" and "Archives".

The screenshot shows the homepage of the Invest.bg website. It features a large banner with the text "Истинският партньор за вашия успешен бизнес в България!". The left side has a sidebar with links like "Начало", "Екип", "Новини", etc. The right side includes a map of Europe highlighting Bulgaria, and a section for "Местно време" (Local time) showing current conditions across the country.

**ФРМС може успешно да споделя своя натрупан опит и експертен капацитет с
организации и агенции, работещи в сферата на местното самоуправление!**

Издава Фондацията за местно самоуправление
с финансовата подкрепа на
Американската агенция за международно развитие

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE